DE GLORIOSA
CHRISTI
IN COELUM
ASCENSIONE
ORATIO

IN BASILICA LATERANENSI HABITA

Coram SS. Domino Noſtro

BENEDICTO XIV.

PONT. OPT. MAX.

A MARCHIONE PETRO BARTHOLOMÆO MILLO.

ROMAE

APVD JOANNEM MARIAM SALVIONVM

TYPOGRAPHVM VATICANVM.

M. DCC XLVII.

SUPERIORUM FACULTATE.

Digitized by Google

Digitized by Google

SANCTISSIMO DNO. NOSTRO
BENEDICTO XIV.
PONTIFICI MAXIMO.

PETRUS BARTHOLOMÆUS MILLO
FELICITATEM.

C*UM inter præcipua dona, quæ Chriſtus aſcendens in Altum dedit hominibus, Eccleſiaſticæ Hie-*

Digitized by Google

Epheſ. 1.4. v. 8. & 11. *rarchiæ Inſtitutionem Paulus enumeret veluti munerum omnium, & gratiarum parentem fœcundiſſimam; Cumque reipſâ Petrus, ut ex Dominicâ in Cœlum Aſſumptione Primatûs Jura, poteſtatem, ac Miniſterium in ſe jàm derivaſſe* Act. cap. 1. v. 15. & ſeqq. *demonſtraret, vix Divino Capite ab oculis Diſcipulorum ſublato, primum Eccleſiæ Concilium ſuâ Authoritate coegerit, & Matthiam loco Judæ Apoſtolum ordinàrit: jàm facilè quiſque intelliget,* BEATISSIME PATER, *orationem hanc qualemcumque meam, quæ videlicèt non tàm Dominici Triumphi*

Digitized by Google

umphi pertexitur Epinicium, quàm Apoſtolici Principatûs inauguratio deſcribitur, ex ipsâ rei ſubiectae affinitate ad Te unum, pertinere, Tibique uni propterea nuncupari omninò debuiſſe: Quippe qui ſelectos inter Magni Petri Succeſſores, Eccleſiæque Magiſtros primâ illâ Triumphatoris Aeterni præordinatione ad temporum noſtrorum felicitatem deſignatus jàm fueris, ut Principem Sedem Magnitudine Virtutum impleres, Urbem, orbemque Catholicum non armis, ſed ſapientiâ, & auctoritate defenderes, ornares moribus, legibus emendares;

 atque

Digitized by Google

que efficiendo compleret ; atque adeò ſicuti Reſurrectio Domini ſpes noſtra eſt, ità, Auguſtino teſte, Aſcenſio Domini eſſet glorificatio noſtra. *Serm. 1. de Aſcenſ. quaſt. 90. inter diverſ.*

Et ſanè, ſi pro ſuæ dumtaxàt Humanitatis Gloria ad Patris Æterni dexteram convolare Chriſto Domino libuiſſet, quid neceſſe porrò fuerat, ut, convocatâ Diſcipulorum Multitudine ; & ſenſim, & maniſeſtè ferretur in Cœlum? Neque enim ſecretò ſublatus, ut Abachuc, & Philippus; neque igneo raptus curru, ut Elias; non ſubitò translatus, ut Enoch; *ſed videntibus illis elevatus eſt*, elevatus, inquam, non ſublevatus: etſi enim Angelico ſtiparetur obſequio, non tamèn fulciebatur auxilio, ſed in multitudine fortitudinis ſuæ gradiebatur, ſuæ nempè divinitatis potentiâ, nec non animæ beatæ virtute ; quæ corpus movere jàm pro libito poterat, cujuſque moventis imperio Corpus glorioſum facilè obtemperabat ; ut videlicèt congregatæ ibidem Corpus Eccleſiæ tandem aliquandò ſeſe elevare diſceret, quæ Caput ſuum ſic mirabilitèr aſcendens in altum vidiſſet. *S. Bern. Ser. 2. de Aſcenſ.* *Act. cap. 1. v. 9.*

Hinc Beatiſſimi Apoſtoli, omneſque Diſcipuli,

Diſcipuli, qui & de exitu Crucis fuerant
S. Leo Serm. 1. de Aſcenſ. trepidi, & de fide Reſurrectionis ambigui, & de ſibi prænunciatâ Redemptoris abſentiâ paulò antè fuerant tàm acerbè triſtes, ita ſunt de præoſtensâ propriæ glorificationis plenitudine roborati, ut non ſolùm nullà afficerentur triſtitiâ, ſed etiàm magno gaudio replerentur.

Sed Eccleſiæ naſcentis lætitiam in immenſum adauxit Patriarcharum, & Prophetarum, Veterumque Juſtorum beata Captivitas, quam Chriſtus Dominus in altum aſcendens captivam hodiè feliciter duxit. Enimverò, ſi vel ſolus Ipſe, vel comitantibus tantummodò cunctis Angelorum ordinibus in Coeleſtem illam, beatamque Hieruſalem Triumphator aſcendiſſet, ſuadere ſibi homines facilè poſſent, Jeſum uni ſibi tanquam unico Dei Filio glorioſiſſimum hunc animæ, corporiſque triumphum promereri voluiſſe. Quid igi-
Epheſ. 4. v. 9. tur Chriſtus? Deſcendit primùm in infe-
Coloſſ. 2. v. 15. riores partes terræ, & expolians Principatus, & Poteſtates, confregit tenebricoſi illius Carceris fores, quibus tot retrò ſeculorum Animæ Sanctæ, ob primi Parentis reatum adhuc ſuperſtitem, captivæ detine-

detinebantur; eaſque ſecum educens in liberi luminis auras, quadrageſimo tandem poſt Reſurrectionem die, ceu nobiliſſimam ſui Triumphi pompam in Cœleſte Capitolium unâ ſecum victor evexit.

Attollite jàm ergò portas, Principes, *Pſ. 23. v. 7. & 9.* veſtras, & elevamini portæ æternales: Ecce enim Dominus virtutum, ipſe Rex gloriæ portas jamdiù clauſas, obſtructaſque non aperiri modò jubet, ſed attolli, ſed *S. Ambroſ. lib. 4. de fide cap. 1.* elevari, quia non unus homo, ſed totus in omnium Redemptore Mundus intrabat. Qui enim pro totius Mundi redemptione Principem tenebrarum juſto prœlio devicerat, pro omnium pariter glorificatione divinum planè triumphum agebat. Præmiſit equidem antè nos veterum Parentum animas ſecum in Cœleſtia triumphantes; Nunquid tamen Sponſam viduam, numquid filios Eccleſiæ orphanos dereliquit?

Immò verò in Paternæ gloriæ conſortium aſſumptus, tàm magna, tàm pretioſa dona dedit hominibus, ut non triumphum concludere, ſed ampliorem in Cœlis, novumque in Terris pro Eccleſiâ inchoare videretur. Quemadmodùm enim diſpo-

Luc. 22. v. 29. diſpoſuerat illi Pater Cœleſtis Regnum, hoc ipſum Apoſtolis a ſuâ ſtatim inauguratione diſpoſuit; miſſoque de Cœlis, quem antè promiſerat, Spiritu Paraclèto, tantâ *Ibid. 24. v. 49.* eos munerum ſupernorum, tantâ vicariæ Poteſtatis plenitudine induit ex alto, ut non armorum vi, non divitiarum potentiâ, ſed manſuetudine, ſed paupertate; non ſecularis ſapientiæ tumore, ſed oſten- *1. Cor. 2. v. 4.* ſione ſpiritûs, & virtutis, non ſanguinis claritate, ſed effuſione, non denique ſenſilium, præſentiumque bonorum illecebrâ, ſed ſpe futurorum, & argumento non apparentium per omnes mundi plagas Ec- *Pſal. 56. 12.* cleſiæ Regnum extenderint, in perpetuas Æternitates duraturum. Exaltato namque *Auguſt. Serm. 262. alias de diverſ. 23.* ſuper Cœlos Homine Deo, Eccleſiam pariter, quæ ſponſa, adeòque gloria Chriſti eſt, ſuper omnem terram exaltari oportebat.

Jàm verò ad te, Urbs Æterna, mea ſe convertit oratio. Spectare ne tibi unquam datum eſt vel auguſtiores in Te, vel Tibi feliciores aut Regum, aut Conſulum, aut Cæſarum tuorum Triumphos? Quid tamen antiqua memorem? Quidue præterita lugere tibi ſuadeam, quæ Imperii

perii Majeſtatem non amiſiſti, ſed in melius commutaſti? Chriſtus enim in Paterno ſolio triumphans Te unam præ cunctis Nationibus ad eam gloriam provexit, ut per ſacram Beati Petri Sedem Caput Orbis effecta latiùs præſideres Religione divinâ, quàm dominatione terrenâ. Quamvis enim multis aucta victoriis, Jus olim Imperii tui terrâ, marique protuleris; minus tamen eſt, quod tibi bellicus labor ſubdidit, quàm quod Triumphus Chriſti ſubjecit.

S. Leo Serm. 1. in nativit. Petri, & Pauli.

At enim completa nondum eſt victoria Illius, qui aſcendit ſuper omnes Coelos, ut impleret omnia. Implevit terram ſuis miraculis, doctrinâ ſuâ, ſuiſque Myſteriis: Implevit Cœlum ſuæ Humanitatis gloriâ, & præſentiâ: ſuis denique donis omnem implevit Eccleſiam. Sed Imperio, & Filiis Eccleſiæ orbem univerſum implere debet, donec omnia ſubjiciantur ſub pedibus ejus, & fiat unum Ovile, & unus Paſtor.

Epheſ. 4. v. 10.

1. Cor. cap. 15. v. 28 Jo: 10. 16.

Viri ergo Apoſtolici, quid ſtatis aſpicientes in Cœlum? Veſtrum intereà eſt Chriſti Regnum, atque Triumphum Gentium omnium converſione perficere, quouſquè

Act. 1. v. 11.

uſquè Dominus eâdem, quâ ſemel aſcen-
1. Cor. c. 15. v. 26. dit, Majeſtate iterùm veniens, noviſſimam
omnium deſtruat mortem, reformetque
Philip. 3. v. 21. Corpus humilitatis noſtræ configuratum
corpori claritatis ſuæ; ut plenâ quoad
utrumque hominem, beatâque immorta-
litate donati, unà cum Patribus noſtris
rapiamur omnes obviam Chriſto in aera;
Theſſ. cap. 4. v. 16. cum eoque ſimul aſcendentes, Æternum,
cumulatumque in Patriâ triumphum per-
agamus.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EMANUELE

LAUS·DEO

Digitized by Google